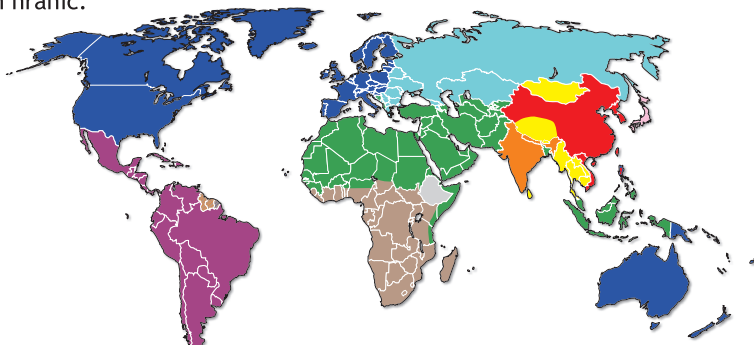

Před téměř třiceti lety vyšla v americkém magazínu Foreign Affairs provokativní esej politologa Samuela Huntingtona Střet civilizací. Okamžitě vyvolala vlnu polemik.

Autor tvrdil, že v po skončení studené války již nebudou dominantní silou supervelmoci, jako byly USA nebo Sovětský svaz za studené války, ale že se k sobě semknou širší celky. Politolog v eseji (a později i ve stejnojmenné knize) rozdělil svět do devíti civilizačních okruhů. Prvním z nich je atlantický, zahrnující USA, Kanadu, západní Evropu, ale i Pobaltí, Polsko a Austrálii. Následují latinskoamerický, japonský, pravoslavný, islámský, buddhistický, indický, čínský a africký. Dělení běželo jasně podle etnicko-náboženských hranic.

1) Na mapě civilizačních okruhů najděte a pojmenujte všechny uvedené civilizační okruhy. V každém z nich se pokuste najít země, které v nich mohou hrát významnou roli.

2) Než si pustíte úryvek z dokumentu ČT „Prolínání světů. Náboženství a násilí.“ (postačí stopáž 13.58 - 21.43), pročtěte si níže citace osobností, se kterými průvodce pořadem, Tomáš Halík, diskutuje. Pokuste se odhadnout, která přídavná jména chybějí. Následně video zhlédněte a doplňte.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10084714986-prolinani-svetu/306298380050013>

Michael Žantovský: Ta hrozba existuje, že ten popis hrozby tak, jak je v této knize obsažen, je _____. To ale neznamená, že se ta hrozba musí vyplnit a Huntington to také ani nepíše.

Mustafa Cagrici: V islámu je _____ mír pravidlo č. 1. Ano, připouštím, že někteří lidé dávají přednost sporům a zapojují se do teroristických organizací, ale nelze z toho obviňovat pouze islám. Stejně tak je vinna i západní kultura. Jen si vemte: až do nedávna byly mnohé _____ země koloniemi Západu. A nyní jsou stále ekonomicky na Západu závislé a muslimové se chtějí z této závislosti vymanit.

Rabi Michael Melchior: Myslím si, že konflikt existuje, ale je uvnitř každé z těchto civilizací. My, Židé, v sobě sami nosíme totalitní tendence a ty samé tendence najdeme u křesťanů, muslimů, i v jiných náboženstvích. Musíme se s nimi vypořádat uvnitř našich náboženství. Můžeme si také pomoci spoluprací s jinými náboženstvími. Pro mě je důležité ukázat, že náboženství je u nás v Izraeli důležitou součástí identity i legitimacy _____ národa. Přál bych si najít u podobně smýšlejících muslimů ochotu žít se státem Izrael a vzájemně se respektovat. Někteří muslimové nevěří svým politickým vůdcům, ale věřili by _____ vůdcům, kteří by je k tomuto vzájemnému respektu nabádali.

Václav Havel: Planeta je pokryta jednou jedinou civilizací, tudíž nikoliv několika, které se mohou střetávat. Možná před 2 až 3 tisíci let to tak bylo, že byly na sobě v podstatě _____ civilizace. Ten svět je tak příšerně propojen, že my ani nevíme, jestli pražské metro nepatří nějakému arabskému šejkovi, a je nám to v podstatě jedno. Nemluvil bych o více civilizacích. Je to jedna _____ civilizace, s oním zestejšňujícím tlakem, o němž jsme už mluvili, ale uvnitř jednotlivých civilizací jsou různé civilizační okruhy. Tento pojem mi připadá takový přesnější.

Tomáš Halík: Není míru mezi národy bez míru mezi světovými náboženstvími.

Zde jsou nápady, jak s Huntingtonovou teorií střetu civilizací pracovat dál:

1) Huntingtonova esej vyšla na konci minulého století. V mezidobí se odehrálo či odehrává mnoho konfliktů, které mohou potvrdit či vyvrátit Huntingtonovy obavy vyslovené v jeho díle. Propátrejte zpravodajské internetové servery a najděte co nejvíce článků o konfliktech. Své nálezy uspořádejte podle toho, zda probíhají mezi civilizačními okruhy, nebo uvnitř jednotlivých okruhů.

2) Vyberte si jedno z tvrzení přepsaných výše. Vyjádřete s ním souhlas či nesouhlas a zdůvodněte jej.

3) Nastane střet civilizací? Odpovězte na tuto otázku a pro svou odpověď zformulujte alespoň dva důvody.